

«Argazkia pintura dela» ikusi zuen aitzindariaren lana bere jaioterrian

Dario Villalba pintore donostiarraren erakusketa zabaldu dute Dieciseis galerian

Donostian 1939an jaioa den arren, beti kanpoan lan egin izan duen Dario Villalba pintorearen hamaika lan biltzen dituen erakusketa ikus daiteke egunotan Donostiako Dieciseis galerian. Oinarritzat zuri-beltzeko argazkiak dituzten koadroak ekarri ditu Villalbak Donostiako erakusketara.

JUAN LUIS ZABALA / DONOSTIA

Iazko uztail eta irailean Valentziako Arte Modernoko Institutuan (IVAM) egindako erakusketa antologikoan izandako sail batekoak dira Dario Villalbak Donostiako Dieciseis galeriarara ekarri dituen lanak. Valentziako erakusketak Villalbak 1964tik 1994ra bitartean egindako lanik garrantzitsuenak ikusteko aukera eman zuen.

60ko hamarkadan Londresen egindako argazki-batzuk dira Donostian ikusgai dauden koadroen oinarri. «Ameriketako *pop art* estiloaren aurkako aldarrikapena» egin zuen garai hartan Dario Villalbak. «Kontsumoko irudiaren zabalkunderako erabiltzen zuten amerikarrek orduan argazkia. Arte kontzeptualak, berriz, ekintza baten edo pentsamendu plastiko baten lekukotasun gisa erabiltzen zuen argazkia. Nik, ordura arteko joerak iraulliz, argazkia pintura balitz bezala erabili nuen, era guztietako pultsio animikoen euskarri gisa». Gaur egun guztiz onartu eta zabaldua dagoen arte modu



Dario Villalba erakusketaren inaugurazioan.

ANDER GILLENEA

berri baten aitzindari izan zen, beraz, garai hartan Villalba. «Argazkia pintura dela ikusten lehena izan nintzela esan dezakedala uste dut, inolako harrokeriarik gabe».

Oso oihartzun handia izan zuten Villalbak argazkiak oinarritzat harturik egindako koadroek 60ko hamarkadaren bukaeran erakutsi zituenean. Veneziako Biurtekoan hartu zuen parte 1970ean eta Sao Paulokoan 1973an, eta bietan oso arrakasta handia lortu zuen.

Ondorengo urteetan Europa

zein EEBBetako aretorik prestigio sunetan erakutsi zituen bere lanak Villalbak. Danimarkako Louisiana museoa, Frankfurtoko Kunstverein, Rotterdamgo Boymans museoa eta Bruselako Palais des Beaux Arts izan ziren, besteak beste, donostiarraren arrakastaren lekuko.

Villalbaren lanak mundu osoko museo eta bildumetan daude gaur egun: New Yorkeko Metropolitan Museum of Art (MOMA) zein hiri bereko Guggenheim museoa, Koloniako Arte Garaikideko museoa, Manha-

ttan Bank Chaseren museoa. Euskal Herriko hainbat museo eta erakundek ere badituzte Villalbaren obrak, Donostiako San Telmo museoak, Arabako Arte Ederretako museoak, Artelekuk eta Gipuzkako Foru Aldundiak besteak beste.

EDUARDO TXILLIDAREKIN SOLASEAN

Eduardo Txillida eskultore donostiarra Dieciseis galerian izan zen herenegun arratsean, Dario Villalbaren erakusketaren aurkezpenean, eta egilearekin solas adiskidetsuan aritu zen luzaz.

Beti kanpoan lan egin izan badu ere, bere lanak Donostian erakustea gustukoa du Dario Villalbak. Duela hamar urte «erakusketa antologiko apala» egin zuen Donostia eta Gasteizen, ez ordea iaz Valentzian egin zuena bezain osoa. Gerora begira, Valentziako erakusketa hori Euskal Herrian ikus dadin nahi luke, eta horretarako negoziazioak hasiak dituela adierazi dio EGUNKARIARI.

Art Collective taldearen obrak Portugaleten

PORTUGALETE

International Art Collective elkarteko dozena bat artistaren 25 pintura eta eskultura abstraktu eta inkonformistak osatzen dute Portugaleteko Santa Klara kultur zentroak zabaldu berri duen erakusketaren mamia. Karel Stoop holandarrek bultzatu du ekimen hau, eta, berak adierazi duenez, «herrialde desberdinetako pintore eta eskulturgileen obrak zabalteko helburua» du. International Art Collective elkartearen muestra hau Gernikako kultur etxean izan zen orain dela gutxi eta artista hauen lanak gordetzen ditu: Carl H. Aarsoe eta Jorgen Svenstrup danimarkarrenak, Michael Mastranardi eta Andre Stanislav estatubatuarrenak, Marian Joosten alemanarena, Eduardo Cajal eta Ball Clay espainiarrenak, Aktypi Zoe greziarrena eta Yaltach, Anita de Baaij, Staps Aloys eta Karel Stoop holandarrenak.

«Barruko naufragoak jaregin beharra dut»

J.L.Z. / DONOSTIA

«Zuriari, iradokizunari, maitasunari, poetikoari, keinuari egindako omenaldia» da Dieciseis galeriako erakusketa, Dario Villalbak esku-programan idatzi duenez. Hala ere, «guztizkotasuna eta indarra» ere badituela uste du egileak.

EGUNKARIA.— Nola definituko zenituzke areto honetan dituzun lanak?

DARIO VILLALBA.— Lausoa eta misterioa dira nagusi erakusketa honetan. Iradokizunak daude, zaurigarriak batzuetan, klinikako maindireen bodegoietan esate baterako... Bada maitasunari egindako omenaldi bat, musu bat figuraren desagerpenarekin... Oro har, zuriak azpian geratzen den dardara grisa estaltzen du... Izatearekiko nire konpromezua- ren jarraipena da azken batean.

Intimismoa eta iradokizuna daude. Eta hostasuna, eta anestesia giroa, giro kliniko eta aseptikoa. Ikuslearekiko komunikazio zuzen eta zaurigarria duela iruditzen zait.

EGUNKARIA.— Zure beste lan batzuen aldean, leunak dira, dena den, hemen erakusten dituzunak.

VILLALBA.— Nik beti esan izan dut nire barrua anitz eta askotarikoa dela oso. Edozein artista bezala, gehiegikeriaren iturburu naiz. Ez ditut oso ondo ulertzen gai bakarrekiko artistak. Neure barruan murgil egitean naufrago asko aurkitu ohi ditut, eta naufrago horiek jaregin beharra izaten dut, protagonismo eske ari zaizkidalako. Batzuetan elementu gogorrak eta besteetan leunagoak jalgitzen dira. Oro har, gogorrak izan dira nagusi, eta gogortasuna aipatu ohi da nire lanaren ohiko ezaugarritzat. Eta sail

honetan, intimismo handiagoa dagoen arren, badago guztizkotasuna eta indarra ere.

EGUNKARIA.— Nola eman ze-nuen pintura soiletik argazkian oinarritutako pinturarako jauzia?

VILLALBA.— EEBBetan bizi izan nintzen ia hamar urtez, *pop* mugimendua sortzen hasi zen garaietan, Andy Warholen lehen erakusketekin batera, alegia. Hura bide itxia zela ulertu nuen, pintura abstraktua ere bide itxia zen bezalaxe, gogoeta intelektual gisa agortua. Argazkia eta errealtatea, biak faltsuak direla ulertu nuen orduan. Pintura faltsua da, likidoa delako. Pintura mugitu egiten da eta artista gezur-ekintza bat egiten ari da mugimendu hori geldiarazten duenean. Argazkiarekin gauza bera gertatzen da, argazkia egitean mugimenduan dagoen errealtatea geldiarazi egiten baitut.

maiatzak 6 eta 7

larunbata eta igandea

IRUN

ordua

20.00

AMAIA KULTUR ZENTROA

ANTZERKIA

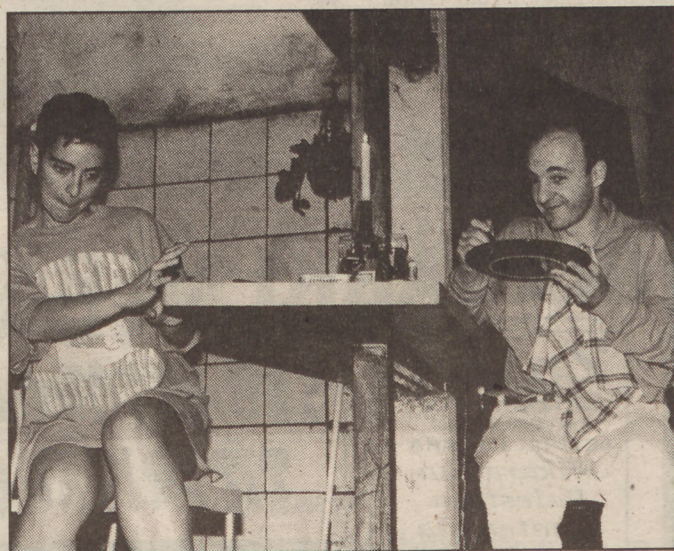
“ERRENTA”

BEDEREN 1 KONPAINIA

Ramon AGIRREren antzezlan

1994.ko “Donostia Hiria”

Antzerki Saria



Larunbata euskaraz

Igandea gazteleraz

SARRERAK: 800.-pta.
500.-pta.

IRUNGO UDALA

KULTURA ARLOA